

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci postupu Ministerstva kultury při posouzení návrhu na změnu ochranného pásma kulturních památek areálu chrámu Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku a areálu bývalého premonstrátského kláštera Hradisko u Olomouce

---

A. Závěry šetření

Dne 12. 3. 2021 jsem vydal zprávu o šetření podnětu, kterým se na veřejného ochránce práv obrátila paní A., bytem xxx (dále také „stěžovatelka“). Vyjádřila v něm nesouhlas s postupem Ministerstva kultury (dále také „ministerstvo“) ve věci posouzení návrhu na změnu ochranného pásma kulturních památek areálu chrámu Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku a areálu bývalého premonstrátského kláštera Hradisko u Olomouce¹ (dále také „ochranné pásmo“).

Předmětem mého šetření byl postup ministerstva při vyřízení podání stěžovatelky, jimiž se na ministerstvo opakovaně obrátila s žádostí o posouzení změny ochranného pásma, řešení situace na pozemku parc.č. X v k.ú. W v důsledku změny podmínek v daném území, včetně prověření námítky nečinnosti ministerstva při vyřízení podání stěžovatelky ze dne 27. 5. 2020, kterým ministerstvo požádala o podání vysvětlení a zjednání nápravy.

Po prošetření věci jsem dospěl k závěru, že ministerstvo nepostupovalo při posouzení podnětu stěžovatelky ke změně ochranného pásma v souladu se zásadou materiální pravdy,² neboť nezjistilo stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Ministerstvu jsem dále vytkl, že se dostatečně přezkoumatelným způsobem nevypořádalo s námitkami, které stěžovatelka proti jeho sdělením uplatnila.

Jako důvodnou jsem shledal námitku stěžovatelky, jež poukazovala na nečinnost ministerstva, respektive prodlevy při vyřízení jejího podání ze dne 27. 5. 2020, které ministerstvo vyřídilo až sdělením ze dne 1. 9. 2020.³

B. Vyjádření úřadů

Vyjádření ministra kultury

Ministr kultury se v úvodu svého vyjádření ohradil proti tomu, že jím řízené ministerstvo nepostupovalo v dané věci v souladu se zásadou materiální pravdy a nezjistilo stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Uvedl, že podkladem pro vyjádření ministerstva v dané věci bylo již v prvopočátku odborné písemné vyjádření Národního památkového ústavu v Olomouci (dále také „NPÚ Olomouc“), které vydal na základě kvalifikovaného a odborného posouzení dané situace a znalosti příslušného území. Dne 9. 3. 2020 provedl pověřený pracovník ministerstva

---

1 Rozhodnutí referátu kultury Okresního úřadu Olomouc ze dne 21. 9. 1995, zn. Kult. 2973/95/G, ve znění rozhodnutí ze dne 10. 10. 1995, zn. Kult. 2973/95/G.

2 Ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

3 Zn. 53235/2020 OPP.

terénní šetření v předmětné lokalitě, aby prověřil stav věci v návaznosti na hodnoty památkově chráněného areálu chrámu Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku a areálu bývalého premonstrátského kláštera Hradisko u Olomouce.

Na základě poznatků z tohoto šetření ministerstvo dopisem ze dne 29. 4. 2020 vyrozumělo stěžovatelku, že případná zástavba by mohla negativně ovlivnit kulturní hodnoty památkově chráněného historického urbanistického celku dané lokality, jenž je třeba ve veřejném zájmu zachovat.

Vzhledem k tomu, že se stěžovatelka opakovaně domáhala vysvětlení a zdůvodnění, jak může zamýšlená stavba uprostřed již dávno existující zástavby negativně ovlivnit ochranné pásmo (dopis ze dne 27. 5. 2020), požádalo ministerstvo generální ředitelství Národního památkového ústavu, aby nechalo celou věc znovu prověřit. Generální ředitelství NPÚ ve svém vyjádření ze dne 1. 7. 2020 podrobně popsalo hodnoty daného území a odůvodnilo nevhodnost zástavby na předmětné parcele. Na základě tohoto vyjádření ministerstvo stěžovatelku informovalo, že se změnou ochranného pásma nesouhlasí, přičemž poukázalo na fakt, že na povolení předmětné stavby s velkou pravděpodobností by navázala vlna dalších nežádoucích žádostí o změnu využití a žádostí o povolení výstavby v dané lokalitě. Ministr kultury dále zmínil, že celá věc byla konzultována s Památkovou inspekcí.

K mojí námitce, že vzhledem k současným poměrům v území je na první pohled zřejmé, že státní orgány v ochraně tohoto území selhaly, ministr kultury uvedl, že na poměry v daném území ministerstvo poukazovalo již ve svém prvním vyjádření ze dne 13. 2. 2020. Dodal, že na fakt, že se nejedná o lokalitu pro výstavbu rodinných domů, případně rekreačních objektů, poukázal již v roce 2018 odbor dopravy a územního rozvoje Magistrátu města Olomouce. Výstavba v této části Olomouce je v rozporu taktéž s platným územním plánem.

Ministerstvo se v rámci svých vyjádření zabývalo skutečností, zda se tímto částečným znehodnocením území změnily podmínky v dané lokalitě tak zásadně, že by mohlo dojít ke změně ochranného pásma, aniž došlo k ohrožení kulturních hodnot. Po uvážení všech skutečností dospělo k závěru, že tímto částečným stavebním znehodnocením se podmínky v území zásadně nemění a nemohou být předpokladem k dalšímu poškozování kulturních hodnot území.⁴

Závěrem ministr kultury poukázal na to, že podle § 17 odst. 5 zákona o státní památkové péči⁵ rozhoduje o změně ochranného pásma nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny obecní úřad obce s rozšířenou působností na návrh krajského úřadu, který tento návrh předem dohodne s ministerstvem. Podle ministra kultury Krajský úřad Olomouckého kraje od doby obdržení prvního dopisu ministerstva ze dne 4. 6. 2019 týkající se dané záležitosti neinicioval dohodovací jednání, jehož předmětem by byla diskutovaná změna ochranného pásma. Ministerstvu proto v současné chvíli nepřísluší činit podle zákona žádná opatření.

4 Usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 8. 2014, sp. zn. II. ÚS 1577/14, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2014, č. j. 9 As 163/2012-26.

5 Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

C. Závěrečné hodnocení

Po zvážení všech shromážděných podkladů, včetně vyjádření úřadů ke zprávě o šetření, vydávám podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv své závěrečné stanovisko. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě podle § 19 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv.

Úvodem svého hodnocení postupu ministerstva bych chtěl zmínit, že si spolupráce ministerstva při řešení podnětů na úseku památkové péče, včetně dlouhodobé spolupráce s Památkovou inspekcí ministerstva, velmi cením, pokládám ji za přínosnou a velmi dobrou. K vyjádření ministra kultury ke zprávě o šetření pak uvádím následující.

Informaci ministra kultury o tom, že pověřený pracovník ministerstva provedl ve věci dne 9. 3. 2020 terénní šetření v dané lokalitě, kde pořídil fotografie, které byly zaslány stěžovatelce jako příloha odpovědi ministerstva ze dne 29. 4. 2020, uvádím, že tuto informaci pokládám sice za novou, podle mého soudu však na mých závěrech nic zásadní nemění, a to z následujících důvodů.

Především musím poukázat na to, že ministerstvo se v odpovědi ze dne 29. 4. 2020 o provedeném místním šetření konaném dne 9. 3. 2020 vůbec nezmiňuje. Rovněž se musím pozastavit nad tím, že se pracovník ministerstva sice přijel na místo osobně podívat za účelem pořízení fotodokumentace, která se stala podkladem pro další postup ministerstva, současně ale nedal stěžovatelce možnost se tohoto místního šetření zúčastnit. Jedna z hlavních námitek stěžovatelky, kterou odůvodnila svůj podnět veřejnému ochránci práv, přitom byla, že se nikdo z ministerstva nepřijel na místo podívat.

Jsem přesvědčen, že kdyby se stěžovatelka mohla místního šetření zúčastnit a přímo na místě ozřejmit důvody svého podnětu, nepochybně by to přispělo ke zlepšení komunikace mezi stěžovatelkou a ministerstvem a zvýšení její důvěry v objektivní posouzení věcí.

Pokud jde o samotná zjištění ministerstva a pořízenou fotodokumentaci ze dne 9. 3. 2020, kterou mi ministr kultury poskytl, musím na rozdíl od ministerstva konstatovat, že tyto fotografie v žádném případě nesvědčí ve prospěch tvrzení, že by přízemní stavba na pozemku stěžovatelky negativně ovlivnila hodnoty daného území a negativně se uplatňovala při pohledu na areál kláštera ze západní strany.

Trvám na tom, že státní orgány při ochraně daného území zjevně selhaly, neboť mi není známo, a nic na tom nemění ani poslední vyjádření ministra kultury, že by správní orgány (stavební úřad, orgán státní památkové péče či jiné správní úřady) aktivně na ochranu daného území vystoupily a svými podněty iniciovaly například zahájení řízení o odstranění staveb (včetně výrobků plnicích funkcí stavby), které se v daném území v rozporu s podmínkami ochranného pásma nacházejí.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti musím trvat i na závěru, že odpovědi a vyjádření ministerstva, byť se opírají o písemná vyjádření NPÚ, nejsou, podle mého soudu, přiléhavá a nezohledňují skutečný stav území, který se zcela nepochybně odchýlil od stavu daného ochranným pásmem i platným územním plánem.

Na závěr bych chtěl uvést, že na jedné straně sice chápu obavu orgánů státní památkové péče, že případná změna ochranného pásma by mohla spustit lavinu dalších žádostí o změnu ochranného pásma za účelem uvolnění daného území pro další výstavbu, na straně druhé tato obava nemůže být důvodem pro to, aby žádost stěžovatelky o změnu ochranného pásma nebyla řádně posouzena.

Vzhledem k tomu, že ministerstvo neprovedlo žádná opatření k nápravě a trvá na tom, že v současné chvíli mu ze zákona nepřísluší ve věci činit jakékoliv opatření, vydávám své závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

D. Opatření k nápravě

Ministerstvu kultury navrhuji, aby:

- ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení tohoto závěrečného stanoviska svolalo na pozemku stěžovatelky místní šetření a na základě projednání věci se stěžovatelkou přímo na místě vydalo nové vyjádření, ve kterém zohlední skutečný stav území v dané lokalitě a námitky stěžovatelky.

Závěrečné stanovisko zasílám ministrovi kultury, kterého současně žádám, aby mi podle § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělil, zda provedl navržené opatření k nápravě.

Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám na vědomí stěžovatelce.

Pokud úřad nepřijme navržená opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudou považovat za dostatečná, podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem úřadů.

Brno 11. května 2021

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
veřejný ochránce práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)